

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 25 september 2015

Mål nr

Ö 6196-14 och
Ö 702-15

KLAGANDE OCH SÖKANDE

NW

Offentlig försvarare: Advokat CJ

MOTPARTER

1. Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

2. RB

3. MZ

2 och 3 företrädna av åklagaren

SAKEN

Avvisande av överklagande

Dok.Id 110260

HÖGSTA DOMSTOLEN
Riddarhustorget 8

Postadress
Box 2066
103 12 Stockholm

Telefon 08-561 666 00
Telefax 08-561 666 86
E-post:
hogsta.domstolen@dom.se
www.hogstodomstolen.se

Expeditionstid
08:45-12:00
13:15-15:00

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE OCH BERÖRT AVGÖRANDE

Göta hovrätts beslut 2014-11-25 och Göta hovrätts dom 2014-10-21 i mål
B 2686-13

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet av hovrättens avvisningsbeslut.

Högsta domstolen avslår ansökan om återställande av försutten tid.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

NW har yrkat att Högsta domstolen upphäver hovrättens beslut att avvisa hans överklagande som för sent inkommet. NW har även ansökt om återställande av försutten tid för överklagande av hovrättens dom.

SKÄL*Bakgrund*

1. Sedan NW hade dömts av Göta hovrätt för grov stöld avvisades hans överklagande av hovrättens dom eftersom det hade kommit in till hovrätten för sent. NW har överklagat hovrättens avvisningsbeslut och dessutom ansökt om återställande av försutten tid för att överklaga hovrättens dom. Målen handläggs gemensamt i Högsta domstolen.

2. NW har anfört i huvudsak följande. Hovrätten höll sin huvudförhandling i Kalmar tingsrätts lokaler. Domen saknade bilagor. Det framgick därför inte var han skulle överklaga den. Han lämnade överklagandet i Kalmar tingsrätts brevkast. Påföljande dag mejlade han överklagandet till Göta hovrätt.

Rätt domstol för överklagande

3. En part som vill överklaga hovrättens dom ska enligt 55 kap. 1 § rättegångsbalken ge in ett skriftligt överklagande till hovrätten inom fyra veckor från den dag då domen meddelades. Ett överklagande som har kommit in för sent ska enligt 55 kap. 2 § första meningen avvisas av hovrätten. Detta gäller enligt andra meningen inte om överklagandet har kommit in till Högsta domstolen inom klagotiden.

4. Bestämmelsen i 55 kap. 2 § andra meningen rättegångsbalken infördes år 1973 (se även motsvarande bestämmelser i 56 kap. 2 §, 50 kap. 3 §, 51 kap. 3 § och 52 kap. 2 §). Syftet var att undvika rättsförluster på grund av felsända överklaganden. Det framgår av förarbetena att regleringen tar sikte på endast det fallet att en part av misstag sänder fullföljdsinlagan till den överrätt som har att pröva talan och att det inte kan godtas att fullföljdsinlagan sänds till någon annan överrätt (prop. 1973:30 s. 82 f.).

5. Om rätten i samband med att ett mål eller ett ärende anhängiggörs vid domstolen finner att den saknar behörighet att ta upp målet eller att i annan ordning pröva ansökan men att en annan domstol skulle vara behörig, ska ansökan enligt 10 kap. 20 a § rättegångsbalken under vissa förutsättningar lämnas över till den domstolen. Ansökan anses då ha kommit in till den behöriga domstolen samma dag som den kom in till den domstol som först tog emot ansökan. Motsvarande bestämmelser gäller för rättegången i brottmål

och för handläggningen av domstolsärenden (19 kap. 11 a § rättegångsbalken och 8 § andra stycket lagen om domstolsärenden).

6. Det är alltså uttryckligen föreskrivet att ett överklagande av en hovrättsdom ska ges in till hovrätten och att det också godtas att överklagandet ges in till Högsta domstolen inom överklagandetiden. Av det får anses följa att det saknas utrymme för att låta en part tillgodoräkna sig inkomstdagen till en annan domstol än den som har meddelat det överklagade avgörandet eller den domstol som ska pröva överklagandet. Bestämmelserna i 10 kap. 20 a § respektive 19 kap. 11 a § rättegångsbalken låter sig alltså inte tillämpas analogt.

Återställande av försutten tid

7. Har någon försuttit den tid som gäller för överklagande av dom eller beslut eller för ansökan om återvinning eller återupptagande, och hade han laga förfall, kan den försuttna tiden återställas (58 kap. 11 § rättegångsbalken). Laga förfall kan föreligga bl.a. om parten har fått felaktiga eller bristfälliga instruktioner om när och hur ett överklagande ska ske. Det är parten som har bevisbördan för de omständigheter som åberopas till stöd för ansökningen.

8. Den som är osäker på hur ett överklagande ska ske – t.ex. för att en bilaga angående överklagande saknas – kan normalt inte åberopa detta till stöd för att laga förfall föreligger. I stället krävs att parten tar reda på vad som gäller genom att söka information hos den instans som har meddelat avgörandet (jfr NJA 2015 s. 232). Att en hovrätt håller sin huvudförhandling i en tingsrätts lokaler innebär alltså inte att det därmed utgör laga förfall om ett överklagande av domen ges in till tingsrätten i stället för till hovrätten (jfr NJA 2006 N 34).

Bedömningen i detta fall

9. NW har inom klagotiden överklagat hovrättens dom endast genom att ge in ett överklagande till Kalmar tingsrätt. Att målet inleddes där och hovrätten höll sin huvudförhandling i tingsrättens lokaler medför inte att ett överklagande får göras hos tingsrätten. Eftersom överklagandet alltså inte har kommit in i rätt tid till Göta hovrätt eller Högsta domstolen är hovrättens beslut att avvisa överklagandet som för sent inkommet riktigt.

10. De uppgifter som NW har lämnat medför inte att han haft laga förfall för att i rätt tid överklaga hovrättens dom. Hans ansökan om återställande av försutten tid ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Ella Nyström, Göran Lambertz, Ingemar Persson (referent) och Svante O. Johansson
Föredragande justitiesekreterare: Christian Malmqvist